

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

§. I. Quid & quotuplex sit furtum, quæ ejus differentia à rapina ? & an volenti fiat injuria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

ARTICVLVS TERTIVS.

De Injustitia in bonis fortunæ, seu furto.

§. I.

Quid, & quotuplex sit furtum? qua ejus differentia à rapina? & an volenti fiat injuria?

282. **D**ico primò furtum non est *occulta rei aliena acceptio invito Domino*, sed est, *occulta acceptio rei ab alio justè detenta invito rationabiliter detentore*, Haunold, tract. 2, num. 252, contra pleròsque primæ parti faventes.

Probatur: debitor accipiens occultè pignus à creditore, locator rem locatam, deponens depositum à depositario committit furtum, quin accipiat rem alienam, aut invito hujus Domino, sed suam, ipsèque est ejus Dominus, quia tamen alter est justus ejus detentor, fit ut hoc invito usurpans rem furtum committat.

Differt furtum à rapina, quod hæc illi superaddat violentam acceptionem, quæ secundum juridicam considerationem requirit, ut vel factò impetu res rapiatur, vel alter cogatur dare, Haunold, n. 263. concedens Molina sufficere ad Rapinam Theologicè, quod quis metu injusto compulsus det, eo quod injuria per metum, & violentiam facta non differat specie

Theologicâ secùs juridicâ, quia diversas pariunt actiones.

Rapina igitur duplicem continet injuriam unam realem contra jus proprietatis in rem, alteram personalem, seu contra proprietarium; hinc differt specie à furto.

Dixi in conclusione *invito rationabiliter detentore*, sive rei Domino, id est, ad furtum requiritur, ut Dominus ex causa justa positivè repugnet repugnantia saltem habituali, seu in animi dispositione, quod fit, etsi actu non contradicat, contradiceret tamen si sciret. Quando est simpliciter invitus, quod fit res accepta, dicitur invitus quoad substantiam, quoad modum verò, quando est præcisè invitus, quod fit res accepta taliter nempe occultè, seu non petita veniâ.

Ut sit furtum necesse est Dominum esse invitum quoad substantiam. Hinc sæpe à furto excusantur filiorum, uxorum, Religiosorum, & famulorum acceptiones rerum spectantium ad parentes,

maritos, &c. præterea debet esse invitus rationabiliter, quia si non est causa justa in Domino contradicendi, etiam non est furtum, ut fit in occulta liquidi debiti compensatione non facile aliàs acquisibilis.

Infero furtum hominis, sive plagiū (hoc crimine tenentur non tantum illi, qui dolose homines intercipiunt, ac supprimunt; sed etiam qui scienter dolo malo liberum hominem invitum emunt, vendunt, celant, vindictam habent, Haunold, num. 252. ex legibus ff. & codicis) furtum rei ad fiscum spectantis, sive peculatus; furtum alieni pecoris, sive abjegatus; furtum nocturnum & diurnum; manifestum, & non manifestum (manifestus fur in jure dicitur, qui deprehenditur cum re furtiva, non tamen ex abscondito, L. 2. & sequent. ff. de furtis) etsi multum differant juridice propter pœnas diversas jis statutas, non tamen differunt Theologicè, uti nec damnificatio, seu destructio rei differt moraliter à furto (etsi non veniat sub ratione facti, unde hoc reservato, ea non reservatur, Lugo Disp. 16. num. 9.) quia Dominus æque est invitus sive res destruat sive non.

Prima tria furti genera, uti etiam furtum Sacrilegum, seu rei sacræ, aut profanæ pertinenti ad Ecclesiam ac hujus custodiam deputatæ, dicuntur furta qualificata, quæ secundum jus digna sunt majore pœnâ. Furtum Sacrilegum est etiam specie diversum, utpote oppositum Religioni, ac Justitiæ, cætera furta dicuntur simplicia.

Quæres primò an sit fur auferens moroso debitori, quantum sibi debetur? Secundo an detentor rei inventæ sciens

Dominum, aut debitor non inquirens eum, sit civiliter habendus pro fure? Tertio an præsumatur fur, in cujus domo res furtiva reperitur. Respondeo ad primum contra quosdam negativè quia non aufferit animo lucrandi, sed se indemnem servandi Haunold, tract. 2. n. 273. Respondeo ad secundum cum eodem n. 274. affirmativè ex claro textu L. 43. §. 4. ff. de furtis. Respondeo ad tertium cum eodem num. 273. ex Anton. Perez negativè, nisi aut sit homo improbus, aut clam, aut vili pretio, aut sapius à fure emerit; in his enim casibus est præsumptio contra eum, nisi, aut furem, aut Authorem suum, à quo emerit, ostendat, L. 5. C. cod.

283. Dico secundò volenti volitione efficaciter cessiva juris non potest fieri injuria, secus si cessio sit inefficax, qualis est toties, quoties jus naturale, aut positivum divinum, aut humanum facit voluntatem inhabilem, ad cedendum juri. Est communis cum Lugo Disp. 8. Sect. 1. Probatur injuria formalis Theologica est actio, aut omisio contra jus alterius, sed dum voluntas efficaciter cedit juri, nequit esse contra jus alterius, est verò talis, dum efficaciter non cedit, ergo.

Infero primò occiso etiam consentienti in necem fieri injuriam, quia occisus non est vita sua Dominus per n. 22.

Infero secundò Papillus, & minorennis consentiens in ablationem rerum suarum non impedit injuriam, quia jus illum inhabilitat ad cessionem Domini. Hinc etiam percussio Clerici est injuriosa, licet consentiat, quia privilegio Canonis, & fori residenti in toto Clero nequit validdè cedere.

Infero

Infero tertio marito fieri veram injuriam, licet det consensum in uxoris adulterium; quia uxor independenter à viri consensu obligatur vi contractus matrimonialis adherere soli marito. Gen. 2. *adharebit uxori suæ, & erunt duo in carne una*, atqui obligatio vi contractus est obligatio ex Justitia Cardenas *ad proposit. Innocent. XI. Dissert. 30. n. 24.*

Infero quarto solutio usuræ respectu fœneratoris, & pecuniæ promissæ la-

troni, aut cujusvis promissionis gravi metu injustè extortæ non cessat continere injuriam, quia nullo titulo transfertur jus in fœneratorem aut latronem; non in fœneratorem titulo mutui, aliàs transiret in illum jus ex debito, repugnat autem ut titulo mutui sit debitum dandi usuras; Pariter in latronem nequit transferri, nisi mero titulo promissionis gratiæ quæ, ut transferat, debet esse libera ab omni coactione.

§. II.

An furtum sit peccatum ex genere suo mortale, & unde ejus materiæ gravitas desumatur.

284. **D**ico primò furtum est peccatum ex genere suo mortale cum S. Thom. *quæst. 66. Art. 6.* est de fide ex 1. Cor. 6. *Neque fures, neque rapaces Regnum DEI possidebunt, & ex præcepto septimo Decalogi, non furtum facies*: prohibita autem in Decalogo esse ex genere suo mortalia docet Christus Matthæi 19. requirens Decalogi observantiam ut necessariam ad salutem. Ratio est: quod illud sit mortale, quod ex proprio suo objecto gravitatem continet, sive ut loquitur Haunoldus cujus levis prohibitio non sufficit ad præcavenda damna ex peccato secutura, si hoc non esset graviter prohibitum; tale autem est furtum.

Difficultas modo est, quanta debeat esse materia, ut ex genere suo furti objectum contineat gravitatem? concordant

omnes, requiri quantitatem, quæ ablatâ proximo inferat notabile damnum, at hoc ipsum non constat, quantum esse oporteat illud; ut notabile censeatur. Hac in re quot capita, tot serè sententiæ.

Duo sunt extremè oppositæ, ad quarum unam referuntur cæteræ: Prima negans dari quantitatem absolutam in persona extranea, quæ respectu omnium statuum hominum sit notabilis, sed duntaxat respectiva, id est, per ordinem ad personæ furto damnificatæ fortunas magnas, vel medicores aut pauperes, item ad tempus, scilicet, an sit rerum Caristia, aut abundantia; ad locum, ubi magna, aut exigua reperitur pecunia, dum hæc aufertur. Ratio, quia gravitas furti provenit ex damno proximo injustè illato, atqui non omnes patientur æqua-